

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT
Onderzoek in het kader van
het vierjaarlijks bezoek bij
Openbare Basisschool Wemeldinge

Plaats : Wemeldinge
BRIN-nummer : 09EE
Onderzoeksnummer : 125277
Datum schoolbezoek : 1 March 2012
Rapport vastgesteld te Tilburg op 11 april 2012

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 11
	Bijlage 13

1 Inleiding

Op 1 maart 2012 heeft de inspectie openbare basisschool Wemeldinge bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bijlage bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksoepzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie en de intern begeleider zijn gevoerd;
 - een eindgesprek is gevoerd met de directie, ib'er en de meerscholen-directeur, na afloop van het schoolbezoek.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2011 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op openbare basisschool Wemeldinge naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op openbare basisschool Wemeldinge de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Alleen bij de kwaliteitsaspecten Opbrengsten, Zorg en Begeleiding en Kwaliteitszorg zijn er in totaal vijf indicatoren die als onvoldoende beoordeeld zijn.

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt de eindopbrengsten als voldoende. Deze conclusie is gebaseerd op de resultaten van de leerlingen op de CITO Eindtoets. In 2011 en 2009 liggen de opbrengsten boven de bovengrens van de inspectie. In 2010 liggen de opbrengsten onder het landelijk gemiddelde, maar nog boven de ondergrens van de inspectie.

De inspectie waardeert de tussentijdse opbrengsten van de school echter als onvoldoende. Daarbij baseert zij zich op de prestaties van de leerlingen bij technisch lezen (groep 3 en 4), begrijpend lezen (groep 5 en 6) en rekenen en wiskunde (groep 4, 5 en 6), zoals vastgesteld medio schooljaar 2011- 2012. Over het geheel genomen voldoen de resultaten niet aan de verwachtingen, met uitzondering van technische lezen en rekenen en wiskunde in groep 4 en begrijpend lezen in groep 5.

De school gebruikt een registratie-observatiesysteem om de sociale ontwikkeling van de leerlingen regelmatig vast te leggen. Voor dit instrument zijn echter op dit moment geen valide kwaliteitscriteria vastgesteld. Om die reden onthoudt de inspectie zich van een oordeel over het niveau van de sociale competenties van de leerlingen.

Zorg en Begeleiding

Dit kwaliteitsaspect scoort voor drie van de vijf indicatoren voldoende. Alleen de indicatoren 'analyseren van de aard van de zorg' en 'de evaluatie van de effecten van de zorg' zijn als onvoldoende beoordeeld.

De school maakt gebruik van een samenhangend systeem van landelijk genormeerde toetsen voor het volgen van de prestaties en ontwikkeling van haar leerlingen. Bij de kleuters wordt daarnaast ook gebruik gemaakt van een gestructureerd observatie-instrument.

Vorig schooljaar (2010-2011) heeft de school een start gemaakt met het Handelings Gericht Werken (HGW). Er zijn nu groepsoverzichten opgesteld voor alle groepen en aan de hand van deze gegevens is er een start gemaakt met het clusteren van leerlingen op basis van didactische resultaten voor bepaalde vakgebieden. Het huidige document dat in gebruik is voor het vastleggen van deze clustering is echter nog in opbouw, dit houdt in dat er in de diverse groepen nog geen eenduidige werkwijze duidelijk zichtbaar is. Op basis van gesprekken met betrokkenen, inzage in de groepsadministratie en verificatie van een aantal zorgdossiers, komt de inspectie tot de conclusie dat de school voldoende in staat is tijdig leerlingen te signaleren die extra hulp nodig hebben. De school heeft hiervoor schoolspecifieke criteria vastgelegd, zodat voor iedereen duidelijk is wanneer er sprake is van een zorgleerling.

Er is tevens sprake van een goed contact tussen de peuterspeelzaal en de groepen 1 en 2 en alle nieuwe leerlingen in groep 1 worden binnen 3 maanden in kaart gebracht door de school.

Ondanks het tijdig signaleren van zorgleerlingen, blijven er, zoals gezegd, 2 belangrijke verbeterpunten over. Voor leerlingen die meer dan een half jaar achterstand in de leerstof hebben, of met ernstige problemen kampen, is het nodig dat er tijdig binnen de school nader wordt onderzocht wat de mogelijke oorzaken daarvan zijn. De analyse die nu wordt uitgevoerd is te beperkt en te leerkrachtafhankelijk. Voor een gedegen analyse is er aanvullend diagnostisch onderzoek nodig, dat nog binnen de mogelijkheden van een basisschool kan worden uitgevoerd. Deze uitkomsten zouden dan de basis moeten vormen voor een scherp geformuleerde doelstelling en aanpak in het handelingsplan voor dergelijke leerlingen. In de huidige aanpak van de school schuilt het risico, dat de geboden hulp en inzet van alle betrokkenen niet de kern van het probleem van de leerling raakt. Ook het periodiek nagaan of de geboden hulp nu daadwerkelijk tot het beoogde resultaat leidt, is van onvoldoende niveau. Zo is de looptijd van de diverse handelingsplannen niet altijd in overeenstemming met het gestelde doel. Er wordt momenteel niet in alle gevallen tijdig (ongeveer tweemaandelijks) geëvalueerd of de gevolgde aanpak nog adequaat is of bijstelling behoeft. Zeker wanneer resultaten uitblijven, is het noodzakelijk dat de school tijdig nagaat welke factoren daaraan ten grondslag liggen. Kon de tijd goed worden benut? Was het doel goed gesteld? Zijn er eventueel externe factoren die belemmerend hebben gewerkt? Indicator 8.2 en 8.4 zijn om deze redenen als onvoldoende beoordeeld.

De inspectie waardeert de planmatige uitvoering van de zorg echter als voldoende. Voor leerlingen die daar volgens de school voor in aanmerking komen, worden actieplannen/ handelingsplannen opgesteld en er gaat tevens weinig tijd verloren tussen de signalering en het begin van de extra zorg. Ook werken alle leerkrachten aantoonbaar aan de uitvoering van de zorg, deze wordt consequent vastgelegd in de groepsmap die in elke groep aanwezig is.

Kwaliteitszorg

De inspectie beoordeelt de indicatoren van dit kwaliteitsaspect over de gehele linie als voldoende, met uitzondering van indicator 9.3 en 9.6.

Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat openbare basisschool Wemeldinge voldoende zicht heeft op de kenmerken en daarbij behorende onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie en daar ook consequenties aan verbindt. Een voorbeeld daarvan is de gerichte en bewuste keuze voor de huidige taalmethode die beschikt over een aparte module voor woordenschat. Ook bij de keuze met betrekking tot een nieuwe rekenmethode houdt de school rekening met de 'taalbehoefte' van haar leerlingen.

Aan het opbrengstgericht werken heeft de school in de afgelopen periode de nodige aandacht besteed. Jaarlijks worden de eind- en tussenresultaten geanalyseerd en vastgelegd. De resultaten, evenals de mogelijke consequenties die daaruit voortvloeien, worden met het team besproken.

Zo is er bijvoorbeeld in bepaalde groepen nu voor gekozen om de leertijd uit te breiden voor bepaalde vakgebieden n.a.v. de behaalde resultaten. Gezien de grootte van de school kunnen de opbrengsten sterk beïnvloed worden door de score van een enkele leerling. Met de directeur en de intern begeleiders is daarom van gedachten gewisseld om het behaalde leerrendement (uitgedrukt in vaardigheidsscore) van individuele leerlingen bij het behalen van streefdoelen en analyses te betrekken.

Om haar onderwijs en leren te evalueren, maakt de school nog geen gebruik van een kwaliteitszorgsysteem.

Dit houdt in dat de school nog geen gestructureerde aanpak heeft om de kwaliteit van het totale onderwijsleerproces in kaart te brengen, de daadwerkelijke uitvoering ervan te volgen en waar nodig te verbeteren. Er is geen sprake van een cyclische planning waarin alle kwaliteitsaspecten structureel aan de orde komen (aanbod, tijd, didactisch en pedagogisch handelen, schoolklimaat en leerlingenzorg). De school zet wel regelmatig een ouderenquête uit. Deze enquête wordt vervolgens geanalyseerd en leidt tot mogelijke verbeteractiviteiten die worden vastgelegd.

De school werkt beargumenteerd en planmatig aan verbeteractiviteiten. De inspectie neemt waar dat beleidsprioriteiten beredeneerd zijn gemaakt en vastgelegd. Deze indicator is om die reden als voldoende beoordeeld. In het kader van opbrengstgericht werken is het van belang dat men zich wel telkens blijft afvragen: Wat moet het ons/ de leerlingen opleveren? In dit kader is het nog smarter formuleren van de algemene doelstellingen essentieel.

Het borgen van kwaliteit van het onderwijsleerproces is van voldoende niveau. Afspraken en procedures worden vastgelegd en besproken in teamvergaderingen. Toezicht op het naleven daarvan vindt plaats door middel van groepsbezoeken.

Tot slot rapporteert de school nog in onvoldoende mate over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Ouders worden wel op de hoogte gehouden van actuele gebeurtenissen door middel van het verspreiden van nieuwsbrieven en informatie op de website. Er vindt echter nog in onvoldoende mate rechtstreekse en schriftelijke terugkoppeling plaats op het gebied van onderwijsresultaten en mogelijke verbetertrajecten en de effecten daarvan. In de schoolgids staan momenteel wel uitstroomgegevens vermeld, maar bijvoorbeeld geen opbrengstgegevens in een duidelijke en begrijpelijke context voor ouders. De school stelt wel een jaarverslag op om het bevoegd gezag en andere betrokkenen te informeren.

Naleving

Ten aanzien van de naleving van wettelijke voorschriften heeft de inspectie geconstateerd dat niet wordt voldaan aan onderstaand wettelijk voorschrift:

- In de schoolgids is informatie over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen opgenomen.

3 Conclusie

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op openbare basisschool Wemeldinge op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is wel gebleken dat de kwaliteit op enkele onderdelen verbeterd kan worden. De inspectie constateert echter dat de directeur en bevoegd gezag zich bewust zijn van die tekortkomingen. Ook heeft de school laten zien dat er de afgelopen periode aandacht is besteed aan het opbrengstgericht werken. Om die redenen wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er is een onvolledigheid in de inhoud van de schoolgids geconstateerd. Het document geeft geen informatie over het volgende onderdeel:

- De schoolgids bevat een passage waarin de resultaten die bereikt zijn met het onderwijsleerproces zijn beschreven.

Het beleid van de inspectie is de genoemde onvolkomenheid op dit moment nog niet als tekortkoming te beoordelen bij de betreffende indicator over het naleven van wet- en regelgeving. Wel heeft de inspectie met het bestuur afgesproken dat in de volgende versie van dit schooldocument het ontbrekende onderdeel is opgenomen.

Ook ten aanzien van de klachtenregeling is geconstateerd dat informatie ontbreekt in de schoolgids over de wijze waarop ouders klachten kunnen indienen. Bij de klachtenregeling dient de interne procedure te zijn weergegeven. Tevens dient het adres van de externe klachtencommissie te zijn vermeld, met de informatie waar het reglement van de externe klachtencommissie is te verkrijgen. De inspectie heeft de tekortkoming met het bestuur besproken en het bestuur is het eens met de vastgestelde tekortkoming. Het bestuur heeft echter na het onderzoek van de inspectie passende maatregelen getroffen die ertoe leiden dat ouders daarover nu wel goed zijn geïnformeerd.

Bijlage

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2011. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2011 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Kwaliteitsaspect 1 Opbrengsten	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		●			
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 7a Begeleiding	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8 Zorg	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		●		
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		●		

Kwaliteitsaspect 9 Kwaliteitszorg	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			●	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		●		
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.		●		

Naleving Wet- en regelgeving	ja	nee
NT1A De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	●	
NT2A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	●	
NT3A De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	●	
NT4A Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	●	
NT4B Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	●	